

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

Економіка - Фінансовий інструмент (повне найменування інституту, назва факультету)

Фінанси, банківська справа та страхування (повна назва кафедри)

Пояснювальна записка

до магістерської роботи

магістра
(ступінь вищої освіти (освітній ступінь))

на тему Система фінансового планування та
прогнозування діяльності суб'єктів господарювання

Виконав: студент 6 курсу, групи ФЕУ-183
спеціальності (напряму підготовки)
072 Фінанси, банківська справа та страхування
(код і назва напряму підготовки, спеціальності)

Льохин О. А.
(прізвище та ініціали)

Керівник Ірчишівський В. Г.
(прізвище та ініціали)

Рецензент Льохин М. В.
(прізвище та ініціали)

м. Запоріжжя
2019 рік

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»
 (повне найменування вищого навчального закладу)

Інститут, факультет ЕГІ, ФЕУ
 Кафедра Фінанси, банківська справа та страхування
 Ступінь вищої освіти (освітній ступінь) магістр
 Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
 (код і назва)
 Напрямок підготовки _____
 (код і назва)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри С.В. Савченко
«13» 12 2019 року

ЗАВДАННЯ
 НА МАГІСТЕРСЬКУ РОБОТУ СТУДЕНТУ

Альохин Александр Андрійович
 (прізвище, ім'я, по батькові)
 1. Тема роботи Система фінансового планування та прогнозування діяльності суб'єктів господарювання

керівник роботи Прушківський В.Р. проректор
 (прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом вищого навчального закладу від «11» 09 2019 року №212

2. Строк подання студентом роботи 23.11.2019

3. Вихідні дані до роботи Звіт про фінансові результати, Звіт про рух грошових коштів, Звіт про власний капітал, Звіт про фінансовий стан

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити) Розділ 1. Теоретичні аспекти фінансового планування та прогнозування на підприємстві. Розділ 2. Аналіз і прогнозування фінансової діяльності підприємства та прикладу ТОВ «БАР». Розділ 3. Шляхи удосконалення фінансового управління на основі бюджетування на підприємстві. Розділ 4. Охорона грошей та безпек у надзвичайних ситуаціях.

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень)
Листок 1.1 Система координат кермі бюджетування. Листок 1.2 Комплексний характер планування на підприємстві. Листок 1.3 Принцип визначення джерел коштів і способів старшої грошей. Листок 1.4 Принцип системи цілей і показників у фінансах.

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	прийняв виконав завдання
Розділ 1	Д.Є.Н., проф. Труфанівської		
Розділ 2	Д.Є.Н., проф. Труфанівської		
Розділ 3	Д.Є.Н., проф. Труфанівської		
IV	Куровель С.М., с.в.ка		
Нерис	Труфанівської Н.О. ст. вик.		

7. Дата видачі завдання 20.03.2019

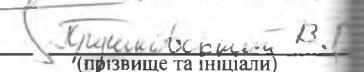
КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів дипломної роботи	Строк виконання етапів роботи	При
1	Збір літератури по темі дослідження	20.02.19 - 01.03.19	
2	Труфанівської та інших джерел літератури. Уточнення звітів по даній літературі	01.03.19 - 10.04.19	
3	Виконання теоретичної частини роботи	10.04.19 - 05.06.19	
4	Виконання практичної частини роботи	05.06.19 - 01.07.19	
5	Написання висновків та оформлення дипломної роботи	01.07.19 - 10.10.19	
6	Перевірка роботи керівником та консультантом	10.10.19 - 25.10.19	
7	Попередній звіт роботи	23.11.2019	
8	Перевірка роботи керівником та консультантом	09.12.2019	
9	Звіт роботи у ВЕК		

Студент

 (підпис)
  (прізвище та ініціали)

Керівник роботи

 (підпис)
  (прізвище та ініціали)

АНОТАЦІЯ

Альошин О. А. Система фінансового планування та прогнозування діяльності суб'єктів господарювання. – Дипломна мгісерська робота.

Дипломна мгісерська робота зі спеціальності 072 магістр з фінансів, банківської справи та страхування. – Кафедра фінанси, банківська справа та страхування, національний університет «Запорізька політехніка», 2019.

Об'єктом дослідження є система фінансового планування і прогнозування на підприємстві, (на прикладі промислового підприємства Тов. «БАРС»). Предметом дослідження є методи фінансового планування на основі бюджетування.

Мета роботи – проаналізувати існуючі проблеми фінансового управління на підприємстві, пов'язані з процесом бюджетування, запропонувати шляхи їх вирішення. Методи дослідження: складання прогнозних бюджетів підприємства та аналіз фінансового стану підприємства після впровадження стратегічного плану.

Результати та їх новизна. Спроможність підприємства досягнути успіху на ринку залежить від ефективності управління його фінансовими ресурсами. Научно організоване фінансове управління є необхідною складовою для їх успішної роботи в умовах жорсткої ділової конкуренції.

Основні положення роботи. Показники ліквідності та платоспроможності підприємства знаходяться в рамках доведених нормативів. Розроблені бюджети підприємства.

Значимість роботи та висновки. Визначенні шляхи удосконалення бюджетування на підприємстві з урахуванням особливостей фінансового управління .

Ключові слова: ПЛАНУВАННЯ, ОПЕРАТИВНЕ ПЛАНУВАННЯ, БЮДЖЕТ, БЮДЖЕТУВАННЯ, БЮДЖЕТ ДОХОДІВ ТА ВИТРАТ, ЗВЕДЕНИЙ БЮДЖЕТ, ПРОГНОЗНИЙ БАЛАНС, ФІНАНСУВАННЯ, ДЖЕРЕЛА .

ANNOTATION

Alyoshin OA System of financial planning and forecasting of business entities. - Master's thesis.

Master's degree in specialty 072 Master in Finance, Banking and Insurance. - Department of Finance, Banking and Insurance, Zaporizhzhia Polytechnic National University, 2019.

The object of the study is the financial planning and forecasting system at the enterprise, (based on the example of the industrial enterprise LLC BARS. The subject of the study is financial planning methods based on budgeting.

The purpose of the work is to analyze the existing problems of financial management in the enterprise, related to the budgeting process, to suggest ways to solve them. Research Methods: Preparation of project budgets of the enterprise and analysis of the financial state of the enterprise after implementation of the strategic plan.

Results and their novelty. The ability of an enterprise to succeed in the market depends on the efficiency of managing its financial resources. Scientifically organized financial management is a necessary component for their successful work in the conditions of fierce business competition.

The main provisions of the work. The budgets of the enterprise are developed.

Importance of work and conclusions. Determining ways to improve budgeting at the enterprise, taking into account the peculiarities of financial management.

Keywords: PLANNING, OPERATING PLANNING, BUDGET, BUDGETING, INCOME AND EXPENDITURE BUDGET, CONSOLIDATED BUDGET, FORECAST BALANCE, FINANCING.

ЗМІСТ

ЗАВДАННЯ НА ДИПЛОМНУ РОБОТУ	
АНОТАЦІЯ	
ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ, СИМВОЛІВ, ОДИНИЦЬ, СКОРОЧЕНЬ І ТЕРМІНІВ	
ВСТУП	9
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФІНАНСОВОГО ПЛАНУВАННЯ ТА ПРОГНОЗУВАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ	13
1.1. Поняття бюджетного прогнозування та його зв'язок з бюджетним плануванням	13
1.2. Сутність бюджетного планування	24
1.3. Завдання та методи фінансового планування	31
1.4. Нормативне регулювання фінансової діяльності підприємства	40
РОЗДІЛ 2 АНАЛІЗ І ПРОГНОЗУВАННЯ ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА НА ПРИКЛАДІ ТОВ «БАРС»	47
2.1. Загальна характеристика підприємства	47
2.2. Формування бюджету виробництва	58
2.3. Фінансовий план підприємства, фінансовий аналіз, межа беззбитковості.	82
РОЗДІЛ 3 ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ФІНАНСОВОГО УПРАВЛІННЯ НА ОСНОВІ БЮДЖЕТУВАННЯ	
3.1. Перспективи розвитку фінансового планування та прогнозування на підприємстві	93
3.2. Функціональні можливості і переваги від впровадження інформаційної системи	99
3.3. Основна стратегія автоматизації бюджетування на підприємстві	111

РОЗДІЛ 4 ОХОРОНА ПРАЦІ І ТЕХНІКА БЕЗПЕКИ	120
4.1 Аналіз потенційних небезпек	120
4.2 Заходи щодо забезпечення безпеки	122
4.3 Заходи з виробничої санітарії і гігієни праці	126
4.4 Заходи безпеки у надзвичайних ситуаціях	133
ВИСНОВКИ	140
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	142
ДОДАТОК А	

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Партін Г. О. Фінанси підприємств : навч. посібник. Львів: ЛБІ НБУ, 2003. 342с.
2. Гончар В. Перспективи розвитку та шляхи вдосконалення фінансового планування в сучасних умовах. *Фінанси України*. – 2007. №4. С.1-5.
3. Ковальов В.В. Управління фінансами: навч. посібник. Москва: ФБК-ПРЕСС, 1998. 160с.
4. Вальтер О.Э. Фінансовий менеджмент. Москва: Колос, 2002. 176 с.
5. Робсон А. Цели и практическое осуществление финансового планирования и контроля. Финансовое планирование и контроль. Москва: ИНФРА-М, 1996. 320с.
6. Ченг Ф. Лі Фінанси корпорацій: теорія, методи і практика. Москва: ИНФРА-М, 2000. 688с.
7. Хассі Д. Стратегія і планування: керівництво менеджера. СПб: ІД "Пітер", 2001. 384с.
8. Білик М. Д. , Беялов Т. Е. Фінансове планування на підприємстві: навчальний посібник. Київ: Київський національний університет технологій та дизайну, 2015. 435с.
9. Райзберг Б. А. Сучасний соціоекономічний словник. Москва, 2012. 369 с.
10. Шелудько В.М. Фінансовий менеджмент: підручник. Київ: Знання, 2013. 375 с.
11. Ставерська Т. О., Андрущенко І.С. Фінансове планування та прогнозування в підприємствах і фінансових установах : навчальний посібник. 2013. 146с.
12. Равенков А. Фінансове планування на підприємстві. *Проблеми теорії та практики управління*. – 2010. № 4. С. 72–78.

13. Семенов Г. А. Фінансове планування і управління на підприємствах : навч. посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2007. 432 с.
14. Крамаренко Г.О., Чорна О.Є. Фінансовий менеджмент: підручник. Київ: Центр учбової літератури, 2009. 520 с.
15. Ілляшенко Т.О. Бюджетування як напрямок удосконалення системи управління діяльністю підприємств: вісник СумДУ, серія "Економіка". Сумський державний університет. – 2012. №3. С.36 – 44.
16. Сисой Ю.В. Фінансове планування на підприємстві та його особливості в умовах транснаціональних корпорацій. 2009. Липень (№2). Режим доступу: [//www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/prvs/2009_2/0714.pdf](http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/prvs/2009_2/0714.pdf) (дата звернення: 27.10.2019).
17. Мірошник М. В. Фінансове планування як інструмент фінансового менеджменту промислового підприємства : збірник наукових праць. Вісник національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут», тематичний випуск: технічний прогрес і ефективність виробництва. Харків : НТУ «ХПІ». – 2012. № 4. С.116 - 123.
18. Сороківська М. В., Андрейків Т. Я. Фінанси підприємств: навчальний посібник. Львів: «ЛКА», 2015. 288с.
19. Біла О.Г. Фінансове планування і прогнозування: навч. посібник. Львів: Компакт-ЛВ, 2005. 463 с.
20. Сіренко Н.М. Фінансове планування – складова сталого розвитку підприємства. Наукові праці Полтавської державної аграрної академії. – 2011. № 3. С.214 - 217.
21. Калініна О.М. Бюджетування в управління оборотним капіталом промислового підприємства . Харків: «Харк. авіац. ін.-т», 2009. 278 с.
22. Оліфірова Ю.О. Бюджетування грошових коштів у системі управління підприємством. Донецьк, 2006. 232 с.
23. 1С: Бюджетирование 8. ABIS SOFT. Режим доступу: сайт http://www.abissoft.com/soft/production_enterprise_management/budgetirovanie. (дата звернення: 28.10.2019).

24. Ткаченко А.М., Бюджетування – ефективний засіб попередження впливу кризових явищ. – 2011. № 7. С. 72–78.
25. ПАТ «Запоріжжяобленерго». Режим доступу : <https://www.zoe.com.ua/> (дата звернення: 01.11.2019).
26. Статут ПАТ «Запоріжжяобленерго». Режим доступу: https://www.zoe.com.ua/shareholders/doc/Statut_02.pdf (дата звернення: 01.11.2019).
27. Сердюков К. Г., Великий Ю. М., Леснікова К. С. Роль фінансового планування та прогнозування у забезпеченні фінансової стійкості підприємства. Мукачівський державний університет, економіка і суспільство. – 2017. № 11. С.8-9
28. Про затвердження Порядку складання, затвердження та контролю виконання фінансового плану суб'єкта господарювання державного сектору економіки: Наказ із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України №1394 від 03.11.2015. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0300-15>(дата звернення: 05.11.2019).
29. Батенко Л. П., Зінькевич Т. О., Кизенко О. О. Основи бюджетування: навчально-методичний посібник для самост. вивчення дисципліни. Київ:КНЕУ,2010. 202с.
30. Словник економіко-фінансових показників, коефіцієнтів, індикаторів. Режим доступу: <https://www.finalon.com/slovník-ekonomichnikh-rokaznikov> (дата звернення: 05.11.2019).
31. Равенков А. Фінансове планування на підприємстві. *Проблеми теорії та практики управління*. – 2006. № 4. С.72 – 78.
32. Базилінська О. Я. Фінансовий аналіз: теорія та практика: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів . Київ: центр учбової літератури, 2012. 328 с.
33. Ярошевич Н. Б. Фінанси підприємств: навчальний посібник. Київ: Знання, 2012. 341 с.

34. Савчук В.П. Финансовый менеджмент предприятий: прикладные вопросы с анализом деловых ситуаций. Київ: Издательский Дом «Максимум», 2001. 600 с.
35. Кондратенко Н. О. Конспект лекцій з дисципліни «Фінансовий менеджмент». Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2015. 81с.
36. Каришин Н. Бюджетування в системі управління підприємствами харчової. Галицький економічний вісник. – 2012. №1(34). С.108-114.
37. Маркіна І. А. Контролінг для менеджерів : навч. посібник. Київ : «Центр учбової літератури», 2013. 304 с
38. Пасінович І.І. Опорний конспект лекцій «Бюджетування діяльності суб'єктів господарювання» Київ: Знання, 2012. 82 с.
39. М. Г. Чумаченко Економічний аналіз: навчальний посібник. Київ: КНЕУ 2003, 113 с.
40. Боярко І. М., Гриценко Л. Л., Рябенков О. В., Концептуальна модель організації системи фінансового контролінгу на підприємстві: вісник університету банківської справи. – 2017. № 1(28). С.12-17.
41. Терещенко О. О. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання : навчальний посібник. Київ: КНЕУ, 2003. 147 с.
42. Ситенко Є. В., Линенко А. В. Формування системи фінансового контролінгу на підприємстві Таврійський державний агротехнологічний університет. – 2017. № 11. С.45-48
43. Финансовый менеджмент: теория и практика: учебник. Москва: «Перспектива», 1996. 405 с.
44. Циглик І.І. Контролінг. Сутність і основи формування та функціонування на підприємствах України. Фінанси. – 2004. № 4. С.13-16.
45. Загородній А. Г. Фінансовий словник. – Львів: Т-во «Знання», 2002. 566 с.
46. Борисов А. Б. Большой экономический словарь. Москва: Книжный мир, 2003. 895 с.

47. Лаута Ю. Создание системы контроллинга на промышленном предприятии. Тамбов: Изд-во Тамб. гос. техн. ун-та, 2005. 96 с.
48. Кріченець К. Теоретичні основи контролінгу грошових потоків *Наука молода*. – 2007. № 8. С. 172-175.
49. Буняк Н. М., Курдельчук Р. І., Фінансова стратегія в системі менеджменту підприємства. *Економіка та управління підприємствами*. – 2017. № 8. С.12-17
50. Санітарні норми мікроклімату виробничих приміщень ДСН 3.3.6.042- 99. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/rada/show/va042282-99> (дата звернення: 14.11.2019).
51. Закон України «Про охорону праці». Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2694-12> (дата звернення: 14.11.2019).
52. Державні стандарти України з питань пожежної безпеки. Режим доступу: http://build.org.ua/docs/pojbezpeka6_4-derzhavni-standarti-ukrayini-z-pitan-pozhezhnoyi-bezpeki.html (дата звернення: 14.11.2019).
53. Положення «Про єдину державну систему цивільного захисту». Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/11-2014-п> (дата звернення: 14.11.2019).
54. Закон України «Про податок на додану вартість» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 1997, N 21, ст.156 із змінами, внесеними згідно із Законами станом на 01.03.2018р.). (дата звернення: 14.11.2019).
55. Конституція України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, № 30, ст. 141). Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр> (дата звернення: 14.11.2019).